

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри правового
регулювання економіки
Протокол № 1 від 2.09.2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**08 Право
081 Право
перший (бакалаврський)
Правове регулювання економіки**

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**обов'язкова
українська**

Розробник :
к.ю.н, старший викладач

Катерина МИРОСЬ

Завідувач кафедри
правового регулювання
економіки

Юрій ШИНКАРЬОВ

Гарант програми

Лариса ЄРОФЄЄНКО

**Харків
2024**

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Господарське процесуальне право» є обов'язковою освітньою компонентою першого (бакалаврського) рівня, яка займає одне з провідних місць у підготовці майбутніх спеціалістів у галузі права.

Ринкові відносини, як складова економічної політики України, вимагають особливого підходу до вивчення законодавства про захист економічної конкуренції, правового регулювання ринку інститутів господарського законодавства та захисту прав суб'єктів господарювання.

Як наслідок, цінність навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право» полягає в тому, що вона спрямована на висвітлення теоретичних та практичних аспектів розгляду справ господарськими судами, як спеціалізованими судами України, з розкриттям структури судової господарської системи України та питань підсудності та підвідомчості справ саме господарським судам; стадій господарського процесу з відображенням їх суті та специфічних особливостей, а також кола процесуальних прав, які можуть реалізувати учасники справи на кожній з них та процесуальних обов'язків з розкриттям правових наслідків їх невиконання; порядку ухвалення, перегляду та виконання судових рішень, а також багато інших питань, що дозволяють висвітлити суть господарського процесу та підготувати майбутніх практикуючих фахівців у даній галузі права.

Представлена навчальна дисципліна налаштована на генерування у здобувачів навичок та компетенцій на здійснення правового супроводження у ході вирішення господарських спорів в судах, а також покликана створити передумови для їх професійного розвитку, що можуть бути використані у наступному, як правниками. Господарське процесуальне право, будучи однією з фундаментальних навчальних дисциплін, охоплює детальне вивчення як господарського процесуального законодавства, так і системи нормативно-правових актів суміжних галузей права, якими регламентується порядок відправлення правосуддя в господарських судах та забезпечує особистий і професійний розвиток здобувача освіти, формування когнітивних та аналітичних здібностей, абстрактного мислення, комплексу знань та вмінь, пов'язаних з реалізацією права на захист та надання ефективної правової

допомоги суб'єктам господарювання при здійсненні ними господарської діяльності, вирішенні складних задач, характерних для господарських правовідносин, вмінні застосовувати норми матеріального та процесуального права в професійній діяльності.

Актуальність вивчення навчальної дисципліни обумовлена стрімким зростанням господарських спорів, що потребують вирішення господарськими судами та викликає значний попит на практикуючих спеціалістів у галузі права, здатних вільно орієнтуватися у нормах чинного господарського процесуального законодавства, бути достеменно обізнаними у порядку супроводження господарського спору в суді, вирішувати колізійні питання та надавати компетентну правову оцінку складним юридичним конструкціям, орієнтуватися в порядку ефективного використання процесуальних прав в рамках господарського процесу та реалізувати їх на професійному рівні, створювати юридичні документи, ефективно забезпечувати суб'єктів господарювання правом на професійну правову допомогу, на належному рівні тлумачити норми господарського процесуального законодавства та норми, пов'язані з ним, вміти відшукувати актуальну судову практику, що регулює подібні правовідносини, ефективно її застосовувати тощо.

Метою навчальної дисципліни є підготовка майбутніх фахівців шляхом надання здобувачам сукупності знань та вмінь, що посприяє їх професійному зростанню у галузі господарського процесуального права та формуванню їх здібностей на професійному рівні орієнтуватися в актуальних питаннях розгляду господарських спорів господарськими судами, ефективно реалізовувати накопичені здібності у практичній площині.

Головні завдання навчальної дисципліни полягають у досягненні розуміння суті та правової природи господарського процесуального права; специфіки господарської процесуальної форми, її значення, порядку та вираження на всіх стадіях господарського процесу; вміння користуватися джерелами господарського процесуального права, розуміти їх зміст, аналізувати їх положення та правозастосування.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні, законодавчі та практичні положення господарського процесуального права, що як окремо, так і у взаємодії відображають його суть, що полягає у відображенні процедури розгляду справ, підвідомчих господарським судам.

Об'єктом навчальної дисципліни є система нормативно-правових актів, що прямо чи опосередковано стосується галузі господарського процесуального права.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН1	ЗК1, ЗК2, ЗК10, ЗК11, СК16
РН3	ЗК1, ЗК3, ЗК6, ЗК7, СК8, СК10, СК11, СК12, СК13
РН5	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК8, ЗК10, ЗК11, СК8, СК9, СК10, СК12, СК13, СК14
РН6	ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, СК8, СК10, СК13, СК14
РН13	ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК8, ЗК10, ЗК11, СК8, СК10, СК12, СК13, СК14
РН14	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК7, СК8, СК10, СК11, СК12, СК13, СК14, СК15, СК16
РН15	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК7, СК8, СК10, СК14, СК15, СК16
РН18	ЗК2, ЗК3, ЗК10, ЗК11, СК8, СК12, СК13, СК14
РН20	ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК10, ЗК11, СК8, СК10, СК11, СК12, СК13, СК16
РН21	ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК10, СК12, СК13, СК15, СК16
РН22	ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК10, ЗК11, СК8, СК10, СК14, СК15, СК16
РН23	СК18, СК19

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

РН 23. Здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК18. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.

СК19. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна частина.

Тема 1. Господарські суди, їхні функції та завдання.

Судова влада і правосуддя в господарських правовідносинах. Становлення господарських судів в Україні. Право на звернення до господарського суду. Способи судового захисту. Поняття, завдання та система господарських судів України.

Тема 2. Поняття господарського процесу. Господарське процесуальне право як самостійна галузь права.

Поняття господарського процесу та значення господарської процесуальної форми . Стадії господарського процесу. Проведення у господарському судочинстві (форми господарського судочинства). Основні положення досудового врегулювання спору. Поняття господарського процесуального права. Предмет і метод господарського процесуального права. Джерела господарського процесу. Застосування господарським судом при розгляді господарських справ міжнародних нормативно-правових актів.

Тема 3. Принципи господарського процесу.

Поняття, значення і система принципів господарського процесуального права. Загальновизнані принципи і норми міжнародного права як принципи господарського судочинства. Характеристика окремих принципів господарського судочинства.

Тема 4. Господарські процесуальні правовідносини: елементи й підстави виникнення.

Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Господарські процесуальні правовідносини: елементи й підстави виникнення. Суд як суб'єкт господарських процесуальних правовідносин. Склад суду. Підстави для відводу суддів. Предметна та суб'єктна юрисдикція господарських судів. Справи, що відносяться до юрисдикції господарських судів. Інстанційна юрисдикція господарських судів. Територіальна юрисдикція (підсудність) господарських судів. Передача справ з одного суду до іншого.

Тема 5. Учасники господарського процесу.

Учасники господарського процесу, їх права і обов'язки . Сторони в господарському процесі, їх права і обов'язки. Процесуальна співучасть у господарському процесі. Процесуальне правонаступництво. Заміна неналежного відповідача . Треті особи в господарському процесі. Види третіх осіб у господарському процесі. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб . Процесуальне представництво у господарському процесі та його види . Правове положення інших учасників господарського процесу.

Тема 6. Докази та доказування в господарському процесі.

Поняття доказування в господарському процесі. Поняття і види судових доказів та засобів доказування. Предмет доказування. Факти, що не підлягають доказуванню. Обов'язок доказування. Надання та витребування доказів . Належність, допустимість, достатність та достовірність доказів.

Змістовий модуль 2. Особлива частина.

Тема 7. Судові витрати у господарському процесі. Заходи процесуального примусу.

Поняття і склад судових витрат. Судовий збір і порядок його сплати (стягнення). Витрати, пов'язані з розглядом справи. Розподіл та відшкодування судових витрат. Заходи процесуального примусу.

Тема 8. Процесуальні строки.

Поняття і види строків у господарському процесі. Обчислення та закінчення процесуальних строків. Наслідки недотримання процесуальних строків. Зупинення процесуальних строків, відновлення та продовження процесуальних строків.

Тема 9. Наказне провадження.

Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. Заява про видачу судового наказу. Господарський процес. Особливості розгляду заяв про видачу судового наказу. Зміст судового наказу. Розгляд заяви про скасування судового наказу.

Тема 10. Позов у господарському процесі. Забезпечення позову.

Право на позов у господарському процесі. Порядок реалізації права на позов у господарському процесі. Письмові заяви учасників справи . Позов у господарському процесі: поняття та елементи. Види позовів. Поняття позовної заяви. Загальні вимоги до форми та змісту позовної заяви. Ціна позову. Документи, які додаються до позовної заяви. Відзив на позовну заяву. Відповідь на відзив. Забезпечення позову в господарському процесі (поняття та підстави). Заходи забезпечення позову. Зустрічне забезпечення в господарському процесі.

Тема 11. Позовне провадження.

Відкриття провадження у справі. Пред'явлення позову. Залишення позовної заяви без руху. Повернення позовної заяви. Відмова у відкритті провадження у справі. Підготовче провадження. Підготовче засідання. Врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову. Мирова угода сторін. Розгляд справи по суті та його значення. Порядок розгляду справи в суді першої інстанції . Фіксування судового процесу. Залишення позову без розгляду. Зупинення провадження у справі. Поновлення провадження у справі. Закриття провадження у справі. Види судових рішень та їх значення. Порядок ухвалення судових рішень. Вимоги, що пред'являються до судових рішень. Зміст рішення. Законна сила судового рішення. Усунення недоліків винесеного рішення. Ухвали господарського суду. Розгляд справ у порядку спрощеного позовного провадження.

Тема 12. Перегляд судових рішень.

Сутність і поняття апеляційного провадження .Порушення апеляційного провадження. Порядок розгляду справи в апеляційній інстанції. Повноваження суду апеляційної інстанції. Апеляційна скарга на ухвалу господарського суду. Сутність і поняття касаційного провадження. Порядок розгляду касаційної скарги . Повноваження суду касаційної інстанції . Передача справ на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду. Перегляд рішень господарського суду за нововиявленими обставинами. Підстави перегляду рішень

господарського суду за нововиявленими обставинами. Перегляд судових рішень за виключними обставинами. Підстави перегляду рішень господарського суду за виключними обставинами.

Перелік практичних (семінарських) занять та завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) та завдань

Назва теми	Зміст
Тема 1. Завдання 1.	Розуміти специфіку діяльності господарських судів, як спеціалізованих, в порівнянні з судами загальної юрисдикції. Орієнтуватися в колі суб'єктів, що наділені правом звернення до господарського суду. Вивчити способи судового захисту, розуміти їх суть. Розуміти які суди входять до системи господарських судів України, знати основні завдання, які вони виконують, їх роль в системі правосуддя. Вивчити історію становлення господарського суду в Україні.
Тема 2. Завдання 2.	Розуміти суть господарського процесуального права та орієнтуватися у сферах його застосування. Визначати місце господарського процесуального права в системі норм національного законодавства та основні положення, якими декларується діяльність господарських судів в Україні. Знати порядок реалізації процедури досудового врегулювання спору, вміти створювати письмову претензію на ім'я боржника. Визначитись з колом джерел

	господарського процесуального права, їх класифікацією та правозастосуванням в рамках господарського процесу. З'ясувати значення міжнародних нормативно-правових актів для відправлення правосуддя в рамках господарського судочинства.
Тема 3.Завдання 3.	Знати загальну характеристику, суть та класифікацію принципів та засад господарського процесу. Визначитись з наслідками недотримання основоположних засад та принципів господарського процесу у практичній площині. Орієнтуватися в міжнародно-правових актах, що здійснюють вплив на формування засад та принципів господарського судочинства.
Тема 4. Завдання 4.	Розуміти що являють собою господарські процесуальні правовідносини, з якого моменту та між ким вони виникають. Знати поняття складу суду та як він визначається. Ознайомитися з поняттям відводу/самовідводу судді, знати підстави для застосування даної правової процедури. Навчитися створювати заяву про відвід судді, знати порядок її розгляду. Визначатись з поняттям та видами юрисдикції в рамках господарського судочинства. На практичних прикладах навчитися орієнтуватися у правильному визначенні підвідомчості справ господарському суду та вміти правильно визначати підсудність при зверненні до господарського суду. Розуміти правові наслідки порушення правил визначення підсудності та підвідомчості розгляду справи.
Тема 5. Завдання 5.	Визначитись з колом учасників та сторін господарського процесу, навчитись вільно орієнтуватися у колі їх процесуальних прав та обов'язків, знати способи реалізації цих прав в рамках господарського судочинства та правові

	наслідки невиконання обов'язків. Визначитись з видами та роллю третіх осіб для розгляду справи та процесом їх залучення до судового процесу. Ознайомитись з переліком «інших учасників судового процесу» та їх значенням для розгляду господарських справ. Орієнтуватись у понятті та підставах процесуальної співучасті та процесуального правонаступництва у господарському процесі. Вміти розмежовувати поняття процесуального правонаступництва та заміни неналежного відповідача у справі.
Тема 6. Завдання 6.	Розкрити поняття доказів у господарському процесі та визначитись з суттю та значенням процедури доказування для правильного вирішення спору в рамках господарського судочинства. Визначитись з переліком доказів у господарському процесі, порядком їх отримання та подання до суду. Орієнтуватись в поняттях належності, допустимості, достовірності, достатності доказів та наслідках невідповідності поданих доказів цим критеріям в рамках господарського судочинства. Розуміти процедуру витребування доказів в судовому порядку у разі неможливості їх самостійного отримання. Вивчити випадки, за яких суд має право витребувати докази за власної ініціативи та випадки застосування даної правової процедури за ініціативи сторін. Вміти створювати клопотання про витребування доказів; про долучення доказів до матеріалів справи; про призначення судової експертизи; про допит свідка у судовому засіданні тощо. Розуміти процедуру та порядок дослідження доказів судом. Знати випадки необхідності забезпечення доказів, процесуальний порядок та підстави заявлення подібної вимоги суду.
Тема 7. Завдання 7.	Орієнтуватись в переліку витрат, що відносяться до судових.

	Знати ставки судового збору, порядок його розрахунку. Ознайомитися з поняттям «ціна позову», вміти правильно її розраховувати. Розуміти наслідки несплати або сплати неправильної суми судового збору. Знати порядок заявлення вимоги про покладення судових витрат на сторону. Вміти правильно розраховувати та доводити суму понесених судових витрат з наданням відповідних доказів, зокрема, розуміючи суть судових витрат, що пов'язані з розглядом справи. Знати процедуру стягнення судових витрат у разі, якщо це питання не вирішено в рамках судового спору по суті та не відображено в рішенні суду за умови заявлення стороною даної вимоги в першій заяві по суті справи. Визначитись з можливістю подання клопотання про стягнення судових витрат на правову допомогу та витрат, пов'язаних з розглядом справи, у разі, якщо ці вимоги не заявлялись з першою заявою по суті справи та в рамках підготовчого судового провадження. Розуміти порядок розподілу судових витрат між сторонами. Вивчити види заходів процесуального примусу та випадки їх застосування на практичних прикладах.
Тема 8. Завдання 8.	Знати види процесуальних строків та розуміти їх суть, значення та наслідки пропуску. Вміти створювати клопотання про поновлення процесуальних строків на вчинення тієї чи іншої процесуальної дії, орієнтуючись в порядку його подання та розгляду. Навчитися за своїм внутрішнім переконанням оцінювати поважність та неповажність пропуску процесуальних строків. Вміти обґрунтувати заперечення проти задоволення клопотання сторони про поновлення процесуальних строків з посилення на норми чинного законодавства, міжнародні нормативно-

	правові акти та практику Верховного Суду з подібних питань. Знати випадки зупинення процесуальних строків як в безальтернативному порядку, так і на розсуд суду. Розуміти процедуру поновлення процесуальних строків, а також підстави та процедуру їх продовження.
Тема 9. Завдання 9.	Розуміти суть наказного провадження. Орієнтуватися у випадках, за яких може бути видано судовий наказ, порядку подання заяви про видачу судового, у вимогах до такої заяви, строках та порядку її розгляду. Знати порядок та строки скасування судового наказу, правові наслідки такого скасування. Визначитись з позитивними та негативними характеристиками наказного провадження на практичних прикладах.
Тема 10. Завдання 10.	Знати перелік суб'єктів, що мають право звернутися з позовною заявою до господарського суду. Розуміти порядок реалізації права на звернення до господарського суду з позовом. Знати класифікацію позовів, їх відмінності. Знати зміст позовної заяви, її обов'язкові елементи. Вміти створювати позовну заяву та правильно формувати додатки до неї. Вміти визначати ціну позову. Розуміти поняття та зміст відзиву на позовну заяву, відповіді на відзив, заперечення, порядок їх подання до суду. Розуміти значення правової процедури забезпечення позову в господарському процесі, знати види заходів забезпечення позову, а також порядок подання клопотання про забезпечення позову, його зміст, обов'язкові умови прийняття його до розгляду. Розуміти суть зустрічного забезпечення позову, знати випадки, за яких воно є обов'язковим.
Тема 11. Завдання 11.	Розуміти порядок відкриття провадження по справі та суть

	підготовчого судового провадження, знати перелік процесуальних дій, що можуть бути вчинені в його межах. Знати граничні строки проведення підготовчого судового засідання та порядок його закриття. Визначитись з порядком врегулювання спору за участі судді з урахуванням стадії, на якій це можливо, порядку ініціювання, процедури та правових наслідків проведення. Розуміти суть стадії розгляду справи по суті та її основну мету, ряд процесуальних дій, що вчиняються в її межах. Орієнтуватися в правових підставах та наслідках залишення позовної заяви без руху та повернення позовної заяви. Орієнтуватися в підставах та наслідках відмови у відкритті провадження по справі та залишенні позовної заяви без розгляду судом. Орієнтуватися в підставах та наслідках закриття провадження по справі судом. Знати види судових рішень та порядок їх ухвалення/постановлення. Орієнтуватися в вимогах, що висуваються до судового рішення, його змісті, обов'язкових елементах. Зрозуміти правову природу мирової угоди, порядок її укладення, обов'язкові умови, порядок затвердження судом, підстави для її затвердження судом. Вивчити випадки, за яких суд відмовляє у затвердженні мирової угоди, а також стадії, на яких може бути укладено мирову угоду між сторонами. Вивчити порядок фіксування судового процесу, значення цього інституту. Знати підстави розгляду справи у спрощеному позовному провадженні, орієнтуватися у їх відмінностях.
Тема 12. Завдання 12.	Розуміти порядок перегляду рішення суду та ухвали суду в апеляційному порядку, орієнтуватися у строках подання

	апеляційної скарги на рішення суду та на ухвалу, знати перелік ухвал, що оскаржуються окремо від рішення суду по суті справи та порядок подання апеляційної скарги. Розуміти порядок апеляційного перегляду, знати його строки, зміст та елементи ухвали та постанови апеляційного суду. Знати підстави для оскарження судового рішення та ухвали суду. Орієнтуватися у випадках залишення апеляційної скарги без руху та відмови у відкритті апеляційного провадження. Розуміти порядок проведення судового засідання в рамках апеляційного провадження та орієнтуватися у рішеннях, що можуть бути постановлені за результатом апеляційного перегляду. Навчитись створювати апеляційну скаргу на рішення суду та на ухвалу суду відповідно до норм чинного законодавства. Розуміти порядок перегляду рішення та ухвали суду в касаційному порядку, орієнтуватися у строках подання касаційної скарги, підставах її подання, порядку реалізації права на касаційне оскарження. Знати випадки залишення касаційної скарги без руху та відмови у відкритті касаційного провадження. Знати зміст постанови касаційного суду та орієнтуватись у рішеннях, що можуть бути прийняті судом касаційної інстанції. Вміти створити касаційну скаргу. Розуміти суть інституту перегляду за нововиявленими та виключними обставинами, знати підстави, порядок, строки та правові наслідки такого перегляду.
--	---

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1.Завдання 1.	Вивчення лекційного матеріалу
Тема 2. Завдання 2.	Виконання домашнього завдання (ситуативне завдання 1).
Тема 3. Завдання 3.	Виконання домашнього завдання (ситуативне завдання 2).
Тема 4.Завдання 4.	Виконання домашнього завдання (ситуативне завдання 3).
Тема 5. Завдання 5.	Виконання творчого завдання.
Тема 6. Завдання 6.	Підготовка до написання контрольної роботи
Тема 7. Завдання 7.	Виконання домашнього завдання (ситуативне завдання 4).
Тема 8. Завдання 8.	Виконання домашнього завдання (ситуативне завдання 5).
Тема 9. Завдання 9.	Виконання домашнього завдання (ситуативне завдання 6).
Тема 10.Завдання 10.	Виконання творчого завдання.
Тема 11.Завдання 11.	Підготовка до написання контрольної роботи.
Тема 12. Завдання 12.	Підготовка до написання підсумкової контрольної роботи.

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі використовуються традиційні методи – словесні (розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія, у дистанційному навчанні – есе, семінар) (Тема 1-12), практичні (вправи – ситуаційні завдання, кейси, творчі вправи, виконання творчого завдання, науково-дослідна робота) (Тема 1-12), контрольні (експрес- опитування, письмові контрольні роботи, підсумковий контроль) (Тема 6, 11, 12) і самостійні (аналіз нормативно-правових актів) (Тема 1- 12).

Крім того, використовуються діалогічні методи навчання (методи активізації навчально пізнавальних дій), зокрема, аналіз конкретної ситуації (Теми 1-12), навчально-тематична дискусія (Теми 1-12), професійна консультація (Теми 1-12), тощо.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня володіння здобувачами теоретичним матеріалом та правильністю виконання практичних завдань та виконання індивідуальних завдань шляхом оцінювання рівня володіння здобувачами теоретичним матеріалом та правильністю виконання практичних завдань та повноти і обґрунтованості виконання індивідуального завдання та оцінюється максимально у 5 балів.

Модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи, яка включає тестові завдання та оцінюється максимально у 5 балів. Такий контроль проводиться 2 рази за семестр. Також здобувачі готують два індивідуальні (творчі) завдання у вигляді презентації, що максимально оцінюється у 5 балів.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів: для дисциплін з формою семестрового контролю залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Результат підсумкової контрольної роботи (заліку) оцінюється в балах (максимальна кількість – 25 балів). Здобувача слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час підсумкової контрольної роботи (заліку) (максимум 25 балів), та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою - максимум 75 балів, з яких 55 балів за 11 практичних завдань(5 балів за кожне); 10 балів за два творчих завдання (по 5 балів за кожне); 10 балів за дві контрольні роботи (по 5 балів за кожну). Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів : від 23.05.1969 [Електронний ресурс] / ООН – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118.
2. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень : від 10.06.1958 / ООН // Офіційний вісник України. – 2004. – № 45. – Ст. 3004.
3. Господарський процесуальний кодекс України : закон України від 06.11.1991 № 1798-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
4. Господарський кодекс України : закон України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
5. Цивільний кодекс від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
6. Господарський процес : навч. посіб. / [В. А. Кройтор, О. В. Синегубов, О. Г. Бортнік та ін.] ; за заг. ред. проф. В. А. Кройтора ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 328 с.
7. Господарський процес: підручник. / Світличний О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018. – 342 с.
8. Остапенко О. Г. Конституційне право України [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. Г. Остапенко, В. В. Сергієнко; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (2,56 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. - 259 с. : іл. - Загол. з титул. екрану. - Бібліогр.: с. 217-255. Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25176>

Додаткова

9. Про Конституційний Суд України : закон України від 16.10.1996 № 422/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272.
10. Про міжнародне приватне право : закон України від 23.06.2005 № 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
11. Про міжнародний комерційний арбітраж : закон України від 24.02.1994 № 4002-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – Ст. 198.
12. Про міжнародні договори України : закон України від 29.06.2004 № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
13. Про судовий збір : закон України від 08.07.2011 № 3674-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 14. – Ст. 87.
14. Про судову експертизу : закон України від 25.02.1994 № 4038-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232
15. Про третейські суди : закон України від 11.05.2004 № 1701-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 35. – Ст. 412.
16. Питання мережі господарських судів України : указ Президента України від 12.08.2010 № 811/2010 // Офіційний вісник Президента України. – 2010. – № 24. – Ст. 792.
17. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : закон України від 05.07.2012 № 5076-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – Ст. 282.
18. Про виконавче провадження : закон України від 21.04.1999 № 606-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 24. – Ст. 207.
19. Авдєєв Ю. С. Сучасне розуміння та напрямки розвитку договірного права в Україні / Ю. С. Авдєєв // Розвиток України очима молоді: соціальні, економічні та правові аспекти: Всеукраїнська наук.-практич. конф. молодих вчених та студентів, м. Харків, 18 квітня 2013 року. - Х.: ВБ «Фактор», 2013. - 2450 с. Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4549>
20. Єрофєєнко Л. В. Правові аспекти вдосконалення механізму захисту інтелектуальної власності в Україні / Л. В. Єрофєєнко // Юридичний науковий електронний журнал. Електронне наукове фахове видання. – Запоріжжя :

Запорізький національний університет, 2021. – № 8. – С. 75-80. – Режим доступу:

<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26198>

21. Ваганова І. М. Договори в римському праві та в сучасному цивільному праві України / І. М. Ваганова // Юридичний науковий електронний журнал. – Запоріжжя : ЗНУ, 2022. – Вип. 2. – С. 47-50. Режим доступу:

<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27313>

Інформаційні ресурси

22. Офіційний портал Верховної Ради України: <http://rada.gov.ua/>

23. Єдиний державний реєстр судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/>

24. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: <https://www.nssmc.gov.ua/>

25. Верховний Суд України : https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

26. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни «Господарське процесуальне право», розроблений в ПНС: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=10091>